

Del cel i de la terra

Còmic

Cuentos de la estrella legumbre

Javier Olivares
Ediciones Media Vaca
València, 2005.

Josep Gálvez

Cuentos de la estrella legumbre és un llibre estrany, si més no inusual, per la bellesa i la calidesa del disseny, per la seva identitat mestissa i pel llarg recorregut del seu contingut. La seva història va començar fa quinze anys, en el número 13 de *Krazy Comics*, revista fanzine ja desapareguda que oferia informació i crítica sobre el còmic i en la qual apareixia una historieta vertical de tres vinyetes que, amb poques paraules i poques imatges, construïa una narració suggerent. En aquell relat s'hi sentien els ecos d'altres narracions, de totes les que havia llegit, escoltat o mirat Javier Olivares, el seu, llavors, jove autor. Potser per això, per la joventut, s'obria involuntàriament una finestra a un món de ficció encara per crear.

La relació astral i hortícola del seu títol genèric ja establia l'àmbit narratiu en què la fantasia es reafirmava i es negava alhora, contradicció que provocaria prou explosions per engendrar un nou

univers. Es tracta de jugar amb una gran dosi d'ironia amb les paraules, amb els codis del gènere, amb els personatges i les situacions que, o vénen de l'absurd, o fan un salt des de la quotidianitat, o de la intimitat a la fantasia desmitificada i alhora divertida.

L'estructura dels relats, tret de la limitació de l'espai d'una pàgina, és lliure i evoluciona contínuament, tant en el contingut com en el dibuix. La narració neix d'una relació lliure i interactiva entre paraules i grafisme, i combina moltes variacions d'il·lustració narrativa i narració il·lustrada dins d'una línia expressionista que treballa la imatge des de la simplificació distorsionada fins a diferents graus d'elaboració.

Publicacions més o menys marginals, però sempre amb personalitat, com ara *El Pregonero*, *El Fingidor*, *Ganadería Trashumante*, *Idiota y Diminuto* i *Recto y Tos*, han cobejat les diferents aparicions estel·lars d'Olivares, que ha comptat amb la col·laboració de molts autors del món de la historieta, com ara Max, Fondevila, Àgreda..., que aporten el seu toc estilístic a aquesta obra polièdrica.

Els suburbis de París

Infantil i juvenil

Salvem en Saïd

Brigitte Smadja
Traducció de Jordi Vidal
Il·lustracions de Tha. Edicions Baula.
Barcelona, 2005. A partir de 10 anys

Andreu Sotorra
www.andreusotorra.com

Qualsevol altre autor hauria convertit aquesta novel·la en un simple retrat d'alguns dels barris d'immigrants de París. Però Brigitte Smadja (Tunísia, 1955) en fa un fresc que reflecteix l'atmosfera dels joves de l'institut Camille-Claudiel i l'ambient que els envolta. Objectiu difícil, però que l'autora aconsegueix amb una pulcritud exquisida fins al punt que d'un argument amb rerefons de violència en surt un alè gairebé poètic.

Brigitte Smadja viu a França des que tenia 8 anys. La seva educació francesa i el seu origen tunisià són una combinació idònia perquè no caigui en el pamflet a l'hora de fer la seva mirada sobre les noves generacions de francesos –podríem dir d'uropeus– que creixen i s'eduquen entre l'espasa i la paret. L'espasa del passat tradicional i la paret del futur modern que els espera.

Professora d'institut i també autora d'una trentena

de relats, Brigitte Smadja coneix bé, segurament, el que es viu en els *lycées* dels suburbis parisenços. I el fet que el sistema educatiu francès faci el canvi de l'escola a l'institut als deu anys li permet jugar amb personatges preadolescents en contacte amb adolescents.

El petit Saïd li serveix per donar relleu a aquest salt entre escola i institut en un ambient, si no difícil, sí que poc favorable. L'estil narratiu de l'autora, concís i net, es fragmenta en dotze capítols, dotze mesos, d'octubre a setembre. Capítols que concentren en la seva brevetat la intensitat del que Saïd viu: la fugida de la germana de casa per lliurar-se de la llei islàmica; les pressions dels més grans per acceptar xantatges; les batalles entre grups; les amenaces que cauen sobre el seu germà...

I tot plegat, amb una anada des dels suburbis al París més cèntric, amb pessigades culturals que van des de Camille Claudel a Van Gogh, des del Musée d'Orsay a la Place des Vosges, des de Schumann a Carlemany. Supervivència per ser com els altres. Algèria sempre de fons. Una novel·la, doncs, molt francesa. L'autora va rebre per *Salvem en Saïd* (*Il faut sauver Saïd*) el premi Sorcières.

Operació rescat. Joc brut. Gladiadors a l'estadi. El test de la victòria

Antoni Dalmasas. Il·lustracions de Pep Brocal. Editorial Cruïlla
Barcelona, 2005. A partir de 9 anys

Sèrie ambientada en el Barça. Quatre aventures que beuen de les fonts clàssiques de la colla.

Demà anirem al camp, Joan! La foto d'en Marçal. Diari de la Laia. La final d'en Gorka.

Josep M. Fonalleras. Il·lustracions de Jordi Vila. Editorial Cruïlla
Barcelona, 2005. A partir de 7 anys.

Sèrie amb escenografia barcelonista, amb iniciació al Nou Camp.

Raban l'heroi

Joachim Masannek. Traducció de Carme Gala. Il·lustracions de Jan Birk. Columna. Barcelona, 2005
A partir de 8 anys.

Nova aventura de la sèrie de l'autor, que ha convertit en literatura la seva activitat professional, la d'entrenador de futbol, i també la de ser pare.

Un logo que dura i dura

Freakando

Logo del Saló del Llibre de Barcelona

Àlex Gallego

Carles Santamaría

El logo és la imatge que simbolitza una marca. El seu disseny sintetitza els seus valors i els comunica al públic. La permanència del seu logo en el temps permetrà que diverses generacions la reconeguin només de veure'l amb totes les idees associatives que ha generat. El logo d'Audi transmet la força, sobrietat i elegància dels seus vehi-

cles, amb uns anells més inseparables que els de la comunitat de Tolkien, mentre que el de Nike comunica moviment i de seguida provoca el desig d'arrencar a córrer i posar-se en forma.

El Saló del Llibre de Barcelona, que acaba de celebrar una reeixida primera edició, té un logo magnífic des de la perspectiva del màrqueting, o sigui, d'allò que vol vendre. Tot just veure'l l'associem amb el món del llibre. Lluny d'un grafisme carrincló i tòpic, el seu caràcter minimalista alhora que dinàmic ens ofereix una imatge moderna i engrescadora, molt adient si l'objectiu és que la

Aquest és el logotip del Saló del Llibre de Barcelona dissenyat per Àlex Gallego

gent participi d'una gran festa a l'entorn dels llibres i, en definitiva, llegeixi més.

L'autor és Àlex Gallego, un singular artista multimèdia: il·lustrador, dissenyador, creador de videojocs, de dibuixos animats i de còmics. Ell ha creat la imatge del Saló del Llibre que té una versió animada pensada per a televisió i Internet. També ha desenvolupat un llibre

d'estil, que inclou des dels colors corporatius fins a les seves aplicacions en diversos suports. Perquè aquest logo aconsegueix la seva funció cal que no es comencin a fer variacions i retocs arbitraris en properes edicions, que aquesta criatura gràfica només té un any de vida. Si demà li canvien els colors i demà passat un altre aspecte formal, la gent deixarà d'associar-lo al Saló i només serà un logo anònim més.